

HARUKI MURAKAMI

Tsukuru Tazaki
cel fără de culoare
și anii săi de pelerinaj

Traducere din limba japoneză
de Florin Oprina

POLIROM
2013

Sara strinse din buze și oftă.

— Ar fi fost, dar am o cină de afaceri. Trebuie să întretin un tip important din Franța și să-l duc la un restaurant de *kaiseki-ryōri*¹. Sint încordată și nici n-aș putea să simt gustul mâncării. Nu mă descurc cu chestii dintr-astea.

Era îmbrăcată, într-adevăr, ceva mai formal decît de obicei. Purta un *deux-pieces* bine croit, cafeniu. La guler avea o broșă din mijlocul căreia strălucea orbitor un mic diamant. Fusta era scurtă și pe sub ea avea ciorapi cu un model fin, în aceeași culoare cu costumul.

Sara deschise poșeta vișinie lăcuită pe care o ținea pe genunchi și dădu la iveală un plic alb, mare. Înăuntru erau împăturite niște hirtii scoase la imprimantă. Apoi închise geanta cu un clicănit. Un sunet atît de plăcut încît te așteptai ca lumea din jur să întoarcă privirile.

— Am căutat unde sint și ce fac cei patru prieteni ai tăi. Cum ți-am promis data trecută.

Tsukuru fu surprins.

— Dar n-a trecut nici o săptămînă de atunci!

— Așa sint eu, lucrez repede. Dacă știi esențialul, nici nu e atît de dificil.

— Eu nu cred că aș fi în stare.

— Fiecare se pricepe la altceva. Eu una n-aș fi în stare să fac o gară.

— Nici planul de lucru n-ai ști să-l faci.

Femeia zimbi.

— Nici dacă aș trăi două sute de ani.

— Și, ai aflat unde locuiesc cei patru? întrebă Tsukuru.

— Într-un fel, spuse ea.

— Într-un fel, am înțeles, replică Tsukuru, nedumerit de ecoul ciudat din tonul ei. Ce înseamnă asta mai exact?

Femeia bău o gură de cafea, apoi puse ceșcuța la loc pe farfuriuță. Apoi, în chip de pauză dramatică, își inspectă lacul de pe unghii. Erau frumos făcute, în aceeași culoare vișinie

1. Stil tradițional de mâncare, meticolos pregătită și prezentată, servită adesea la petreceri.

ca poșeta (dar o nuanță mai deschise). Tsukuru putea să-și parieze leafa pe o lună că asta nu era o întâmplare.

— Lasă-mă să o iau în ordine, altfel nu mai reușesc să spun ce trebuie, zise Sara.

Tsukuru încuviință.

— Normal. Vorbește cum ți-e ție mai ușor.

Sara îi povesti pe scurt cum a căutat pe internet. Ca să dea de urma celor patru folosise toate mijloacele posibile: Google, Facebook, Twitter. Reușise să afle despre Albastru și Roșu. Nu fusese deloc greu să adune informații despre ei. Sau mai bine zis, informațiile despre ei – în cea mai mare parte lucruri care aveau legătură cu munca lor – erau disponibile oricui.

— Dacă stai să te gîndești, e destul de straniu, spuse Sara. Nu crezi? În timp ce trăim într-o epocă a indiferenței, putem să ne înconjurăm cu o cantitate atît de mare de informații despre oameni care se află în altă parte. Și, cu toate astea, nu știm cu adevărat mai nimic despre cei din jurul nostru.

— Reflecțiile filosofice se potrivesc foarte bine cu îmbrăcămintea elegantă pe care o porți azi, spuse Tsukuru.

— Mulțumesc, răspunse Sara și zîmbi.

În privința Negrei, căutarea nu fusese la fel de ușoară. Spre deosebire de Roșu și Albastru, meseria ei nu era de asemenea natură încît să fie nevoită să facă publice informații despre sine. Deși reușise cu chiu, cu vai, să dea de urma ei, pe un site al Facultății de Meșteșuguri al Universității Județene de Muzică și Arte din Aichi.

Facultatea de Meșteșuguri de la Universitatea Județeană de Muzică și Arte din Aichi? Ea fusese la catedra de engleză la o universitate particulară de fete din Nagoya. Tsukuru nu îndrăzni însă să deschidă gura. Își păstră doar semnul de întrebare în minte.

— Erau puține informații despre ea însă, spuse Sara. Așa că am sunat la părinții ei acasă. Am mințit că sînt o colegă din liceu și că editez un buletin pentru absolvenți și am întrebat dacă pot să-mi dea adresa ei curentă. Maică-sa e o persoană tare drăguță, mi-a spus tot felul de lucruri.

— Sint convins că ai știut tu cum s-o iei, remarcă Tsukuru.

— Se poate, spuse Sara reținut.

Veni chelnerița și se oferi să îi mai toarne cafea Sarei, dar aceasta o opri făcând un semn cu mina. După plecarea ei, își continuă povestea.

— În privința Dalbei, a fost și dificil să găsesc informații, dar în același timp și ușor. Nu am găsit nimic personal despre ea, dar în schimb mi-au fost de folos niște articole vechi de ziar.

— Articole de ziar? zise Tsukuru.

Sara își mușcă buzele.

— E o poveste foarte ciudată. Cum ți-am spus mai devreme, lasă-mă să o zic în ordine.

— Iartă-mă, se scuză Tsukuru.

— Ce vreau să știu înainte de toate este dacă ești hotărît să îi întilnești, odată ce le știi adresele. Chiar dacă urmează să aflî unele lucruri mai neplăcute, pe care poate ai prefera să nu le știi.

Tsukuru incuviință.

— N-am idee ce urmează, dar mă întilnesc cu ei. Sint deja hotărît.

Sara îl privi cîteva momente, apoi continuă.

— Neagra, adică Eri Kurono, locuiește în prezent în Finlanda. Nu mai vine aproape deloc în Japonia.

— În Finlanda?

— E căsătorită cu un finlandez și au două fetițe. Locuiește în Helsinki, așa că dacă vrei să o vezi se pare că va trebui să te duci pînă acolo.

Cu ochii minții, Tsukuru încercă să vadă în mare harta Europei. Apoi spuse:

— Dacă stau să mă gîndesc, eu nu prea am călătorit. Mi s-au adunat și destule zile de concediu. Și nici nu sună rău să vizitez căile ferate din Europa de nord.

Sara zîmbi.

— Am trecut aici adresa și telefonul ei din Helsinki. Cum de s-a mutat acolo și cum de s-a căsătorit cu un finlandez, asta poți să cauți și singur sau să o întrebi direct pe ea.

— Mulțumesc. Dacă am adresa și telefonul mi-e suficient.

— Dacă vrei să te duci în Finlanda, te ajut eu cu pregătirile de drum.

— Fiindcă tu ești experta.

— Și chiar mă pricep.

— Sint convins, spuse Tsukuru.

Sara despături următoarea foaie de hirtie.

— Cit despre Albastru, adică Yoshio Ōmi, e vânzător de mașini Lexus în Nagoya. Se pare că e priceput și că mereu câștigă premiul pentru cele mai multe mașini vindute. Deși e încă tânăr, e șeful departamentului de vânzări.

— Lexus, mormăi Tsukuru pentru sine.

Încercă să și-l imagineze pe Albastru într-un showroom de mașini, purtând un costum la patru ace și explicând zimbitor unui client despre scaunele de piele ale unui sedan scump și despre grosimea stratului de vopsea de pe caroserie. Nu prea reuși să-l vadă în postura asta. Ce-i venea în minte era imaginea lui Albastru în tricou de rugby, transpirat tot și blind ceai de griu, direct din ibric, apoi infulecînd cît pentru doi.

— Nu te-ai fi așteptat?

— E cam ciudat, admise Tsukuru. Dar acum că zici, cred că Albastru are o fire potrivită pentru vânzări. E un om direct și, chiar dacă nu e foarte iscusit la vorbe, îți inspiră în chip firesc încredere. Nu e în stare de șmecherii, dar pe termen lung asta e probabil mai bine.

— Iar despre Lexus am auzit că sint niște mașini excelente și de încredere.

— Dar dacă e așa de priceput, în momentul în care îl întilnesc o să mă facă să cumpăr un Lexus!

— Poate, rise Sara.

Tsukuru își aminti cum tatăl său nu mergea decît cu un Mercedes Benz mare. Precis la trei ani o dată schimba mașina cu una nouă, din aceeași clasă. Sau, mai bine zis, chiar dacă nu zicea el nimic, la fiecare trei ani venea agentul de vânzări și o schimba cu ultimul model, cu opțiuni complete. Mașina nu avea nici o zgîrietură și strălucea opulent. Tatăl lui nici măcar nu o conducea, întotdeauna avea șofer. Ferestrele erau

fumurii, ca să nu se vadă înăuntru. Roțile luceau ca niște monede de argint abia bătute. Portierele se închideau cu un sunet zdravăn, de ușă de seif, iar înăuntru te simțeai ca într-o cameră secretă. Când te așezai pe bancheta din spate, te simțeai complet izolat de hărmălaia de afară. Încă de mic, lui Tsukuru nu-i plăcuse să se suie într-o astfel de mașină. Era prea liniște. Ce-i plăceau lui, fără greș, erau trenurile și garile aglomerate, cu oameni gălăgioși.

— După ce a terminat facultatea, a lucrat ca vânzător la Toyota, unde a avut tot rezultate spectaculoase. În 2005, când s-a înființat brandul Lexus și pe piața japoneză, i-au oferit șansa extraordinară să se mute acolo. La revedere Corolla, bună ziua Lexus, spuse Sara, apoi își inspectă încă o dată manichiura de la mîna stîngă. Așa că nu e deloc greu să te întâlnești cu Albastru. Îl găsești la showroomul de mașini.

— Am înțeles, spuse Tsukuru.

Sara deschise următoarea pagină.

— Pe de altă parte, Kei Akamatsu, Roșu, a avut o viață mai turbulentă. A absolvit cu note excelente Facultatea de Economie de la Universitatea Nagoya și s-a angajat la o bancă mare. Mare, adică foarte mare. Numai că, nu se știe de ce, după trei ani a plecat de-acolo și s-a mutat la o companie de finanțare, de dimensiuni medii. Unii care fac credite și, pe scurt, nu au un renume tocmai strălucit în lumea financiară din Nagoya. A fost o mișcare neașteptată, dar după doi ani jumate a plecat și de la ei, iar apoi a strîns capital și și-a deschis propria lui afacere, o amestecătură între un seminar de dezvoltare personală și centru de training în afaceri. El îi spune seminar de business creativ. Firma asta are un succes uimitor, are deja nu știu cîți angajați și și-au aranjat sediul într-un zgîrie-nori din centrul orașului. Dacă vrei să știi exact cu ce se ocupă, poți să-i cauți pe internet. Firma se cheamă *BEYOND*. E o chestie cam new-age.

— Seminar de business creativ?

— Da, numele e ceva nou, dar de fapt e totuna cu un seminar de dezvoltare personală, spuse Sara. Pe scurt, un curs rapid de spălare pe creier ca să crească războinici

corporatiști. În loc de scripturi, folosesc manuale și în loc de iluminare și paradis îți promit salarii mari și promoții. E noua religie a erei pragmatismului. Numai că, spre deosebire de religie, nu are elemente transcendente, aici totul e teoretizat și cuantificat. Curat și ușor de înțeles. Și se pare că nu sînt tocmai puțini cei pe care-i stimulează pozitiv. La bază e de fapt inculcarea hipnotică a unui sistem de gîndire convenabil. Și teoria, și numerele sînt adunate cu dibăcie să se alinieze cu scopul. Dar firma asta e bine văzută și le merg afacerile. Destul de multe companii din zonă au încheiat contracte cu ei. Pe siteul lor oferă o gamă largă de programe originale care atrag interesul oamenilor, de la training intensiv pentru grupuri de nou-angajați, pînă la sesiuni de vară în hoteluri de lux prin stațiuni pentru reeducarea angajaților de nivel mediu sau *power-lunch*-uri de lux pentru cei din conducere. Cel puțin oferta de pachete e foarte frumoasă. Mai ales pentru angajați tineri, au programe în care îi învață despre viața într-o firmă, despre etichetă și cum să vorbească. Eu prefer să mă lipsesc de așa ceva, dar pentru o firmă cred că e ceva bine-venit. În mare, ai cam înțeles despre ce e vorba, nu?

— În mare, da, spuse Tsukuru. Numai că ai nevoie de bani ca să-ți deschizi o afacere. De unde oare a făcut Roșu rost de capitalul ăsta? Taică-su e prof la facultate și e destul de inflexibil. Din cite știu eu, nu au foarte mare libertate economică și nici nu mi-l închipui făcînd o investiție într-o afacere atît de riscantă.

— Țsta e un mister, răspunse Sara. Dar Akamatsu era încă din liceu genul ăsta de guru?

Tsukuru clătină din cap.

— Nu, mai degrabă era genul de om obiectiv, liniștit și studios. Mintea îi mergea repede și avea o înțelegere pătrunzătoare, iar la nevoie știa să fie elocvent. Numai că în mod normal încerca să nu dea la iveală lucrurile astea. Poate că nu e frumos s-o spun, dar era tipul care rămîne un pas în urmă și-și plănuește grijuliu strategia. Nu prea mi-l pot